

NÉPLAP

ÁRA 40 FILLER

Biztosítsa a MALLERD
a város lakosságának
facellátását!

A MAGYAR KOMMUNISTA PÁRT KELETMAGYARORSZAGI LAPJA

IV. EVFOLYAM, 234. SZÁM.

VILAG PROLETARJAI EGYESÜLJETEK!

1947 OKTÓBER 15., SZERDA

Szálásitól Pfeifferig

(P. F.) Október 15-e a magyar történelem yalamennyi gyásznapja közül a legfeketébb. Vannak ennek a népnek szomorú évfordulói, amelyeknek mélyeséges gyászával enyhíti az igazságos ügyért harcoló nemzet bukásában is példamutató magatartása. Október 15. nem hasonlítható ezekhez. Ezen a napon a fasiszta német imperializmus megfizetett magyarországi zsoldosai gyalázatos módon elgáncsolták a magyarságot, amikor, ha késő is, de megpróbált kievickélni abból a mély szakadékból, amelybe uralkodó osztályának árulása döntötte.

Debrecenbe Szalasiék patkányuralma már nem jutott el. Csak a budapesti rádió harsogásán keresztül tudták meg azok, akik nem menekültek el, hogy miszoda feneketlen szakadékba torkolt az az út, amely Szegeden indult, s amely elkerülhetlenül a pusztulás felé vezetett.

Három év távlatából ma már tisztán tudjuk mérlegelni az eseményeket. A Horthy-rendszer, amelyet a voronyezsi katasztrófa sem tudott megintatni abban, hogy saját érdekeit fontosabbnak lássa mint a nemzetet — a Keeskemét felől hallatszó agyudörgés kijózanító hatása alatt megpróbálta az utolsó német csatlós szegénybélgyeget letörölnie. De akkor már késő volt. Amikor a német imperializmus zsoldosainak egymás után engedték át tiz esztendőn át a gazdasági és politikai pozíciókat, akkor, amikor a nyilas vezedelem ellen úgy akartak éveken át védekezni, hogy „kifogták a szelét a vitorláikból”, vagyis, hogy túlharsogták a németbárencsek ilytlenségét, már nem lehetett a szerker rúdját megfordítani. A fasiszta mozgalom különböző ágai: Fesztetichék, Imrédyék, Szalasiék nyíltan árulták a magyar szabadságot és függetlenségét a magyar parlamentben s október 15-én eljött az idő, hogy a germán hódítók bevessék nyílt terrorcsapataikat. Október 15-e behódolás volt a germán imperializmus előtt, feladása az ország legegységesebb érdekeinek.

Egy felévre rá, bár nem a saját erőnkől, de elkövetkezett a felzabálás. A Vörös Hadsereg bevonulása után az imperializmus zsoldosai elhallgattak, a nép árulói rettegtek a nép haragjától. De megmaradtak, — ki idehaza lapult, ki nyugatról szivárgott vissza — s lesték az alkalmat, hogy osztályuralmukat visszaállítsák.

A demokrácia türelmességét látva egyre nyíltabban kezdték mozgolódni az ellenforradalom, az idegen nagytöke és hódítványgyátlástalan ügynökeinek maroknyi csapata. A magyar parlament szélső jobboldalán ma is ott ülnek az idegen elnyomók zsoldosai. Ezuttal a fasiszta helyett „igazi” demokráciát hordanak az ajkukon, Németország helyett a tengerentúli nagytöke felé kacsintgatnak, de lényegük ugyanaz. Céljuk: visszahódítani azt, amit a népiuralmi rendszer elvett tőlük.

Nem hiszek háborús veszélyben

— mondotta Tito a magyar újságíróknak

A jugoszláv miniszterelnök tárgyalása a magyar kormányküldöttséggel

A magyar kormányküldöttség Dinnyés Lajos miniszterelnök vezetésével hétfőn délután megbeszélést folytatott Tito tábornagy, jugoszláv miniszterelnökkel.

Tito tábornagy hétfőn este a „Fehér udvarban” fogadást adott a magyar kormányküldöttség tiszteletére. Tito és Ribar hosszasan elbeszélgetett Dinnyés Lajossal, Szakasits Árpáddal és Molnár Erikkel. A tábornagy feltűnő jókedvben volt. Később a magyar újságírók kérdésére válaszolt és hosszasan fejtegette a világpolitikai helyzetet. Kijelentette, hogy a népeknek meg kell találniuk a helyes utat, amely a békehez és a haladáshoz vezet.

— Mi — mondotta — ezt a helyes utat már megtaláltuk és ha vannak is zökkenők, mégis előre haladunk rajta. Magyarországon is ezt a béke felé vezető utat kell követni, függetlenül attól, hogy kommunista, szociáldemokrata, parasztpárti vagy kisgazdapárti-e valaki.

Az egyik újságíró kérdésére, hogy hisse-e a háborús veszélyben, Tito határozottan kijelentette:

Nem hiszek benne.

Nem lehet a népek akarata ellenére háborút csinálni, a népek pedig nem akarnak háborút. Az amerikai és angol nép sem akar. A háborús veszély nem veszélytelen, de nem is olyan nagyon veszélyes, mint ahogyan azt sokan gondolják.

Csak jó idegekre van szükség, nekünk pedig jó idegeink vannak — mondotta.

Szakasits Árpád megkérdezte a tábornagyot, mi a véleménye a 9 kommunista párt nyilatkozatáról. Tito kifejtette, nem az a lényeges, hogy a nyilatkozatot a kommunista pártok adták ki, hanem az, hogy békefrontot alakítottak a háború ellen.

Ez a békefront erős. A nemzetközi imperializmus meg akarja bontani a béke frontját, így pl. igyekszik őket verni a szocialisták és kommunisták közé.

Ennek nem szabad bekövetkeznie.

Ha nem sikerül őket verni a két munkáspárt közé, egységük erős lesz, amelyet nem lehet leküzdölni.

Jugoszláv részről nagyjelentőségűnek tulajdonítják a magyar államférfiak megérkezését.

Dinnyés Lajos miniszterelnök Tito tábornagnak remekbe készült nyerges és egy 12 személyes kényelmes herendi étkészletet hozott.

az új imperialisták árnyékában megsütni saját pecsenyéjüket a nép rovására.

Akkor nyilasoknak hívták őket, ma hangzatos nevet viselnek: Magyar Függetlenségi Párt. De

zolt ajándékba. Ribar az országgyűlés elnökének pedig gyönyörű kidolgozású lószerszámot és egy herendi pocellánkorsót.

Kedden délután dr. Ivan Ribar a jugoszláv nemzetgyűlés elnöke ebédet adott a magyar kormányküldöttség tiszteletére és pohárköszöntőt mondott. Dinnyés Lajos miniszterelnök válaszában hangsúlyozta, hogy a magyar nép büszkén hirdeti és vallja, hogy Jugoszlávia népeivel együtt a béke olda-

lán áll és a haladó demokráciák közös frontján védi a népek békéjét, hazája függetlenségét, mindenféle külső, nyílt és álcázott reakciós törekvések ellen.

A magyar kormányküldöttség kedden déli látogatása alkalmából Belgrád városi végrehajtó bizottságának elnöke üdvözlőbeszédet intézett a magyar vendégekhez. Az üdvözlésre Dinnyés Lajos miniszterelnök válaszolt.

Idegcsillapítót javasolt Visinszkij az angol küldötteknek az UNO politikai bizottságában

Görögországban újjáépítés folyik — az angolok szerint

Az Egyesült Nemzetek politikai bizottságában ülésén Visinszkij kijelentette, hogy az újabb balkáni bizottság kiküldetésére vonatkozó indítvány, halvaszületet gondolat. A közgyűlés szólítsa fel a Görögországban élő külföldi katonaságot a görög terület azonnali elhagyására. Küldjön a közgyűlés bizottságot annak ellenőrzésére, hogy egyes országok milyen segítséget nyújtanak Görögországnak. A Szalonikiben létesítendő új Balkánbizottság működése csak súlyosbítja a nyugtalanságot a Balkánon, sőt idővel a világéket is veszélyeztetheti.

Cáfolja a komintern újjáélesztését és azt tanácsolta MacNeilnek, szedjen valami gyógyszert idegi megnyugtatására.

Manuilski ukrán delegátus rendkívül heves támadást intézett a görögországi brit és amerikai politika ellen, mely nézete szerint továbbra is a háború felé vezető út.

MacNeil brit kiküldött a szovjet indítványt, amely a görög kormányra hárítja a felelősséget, politikai propagandának minősítette. Miért tiltakozna az ellen — mondotta — hogy brit technikai szakértők dolgozzanak a görög újjáépítésben? Ezután a szovjet javaslatnak első részét, amely a balkáni helyzetért a görög belpolitikai helyzetet, az amerikai és brit beavatkozó politikát teszi felelőssé, 39:7 ellenében elvetették. Ezután India is a Szovjetunióra

szavazott. Tizen tartózkodtak a szavazástól. A bizottság mind a 91 szavazópól jól működött.

Caldaris, az angolok barátja Anglia ellen kémkedett

A moszkvai rádió jelenti, hogy a „Pravda” keddi száma Ujszászi István vezérőrnagy alábbi levelét közli:

„En Ujszászi István, a magyar hadsereg vezérőrnagya, jelenleg hadifogoly vagyok a Szovjetunióban. Olvastam a „Pravda” egyik számában egy francia lap nyomán közzétett leleplezéseket arról, hogy a görög monarchista Caldaris Magyarország számára kémiszolgálatokat teljesített a második világháború idején. Mint a magyar vezérkar második hírszerző osztályának volt vezetője csak igazolhatom a Caldaris ügynöki tevékeny-

ségéről szóló francia közleményt. A magyar hírszerző osztály felhasználta Caldaris angol körökkel való kapcsolatait és úymódon értesült különböző angol szándékokról. Az adatokat az olasz és német vezérkarnak továbbították és ezek megfelelően felhasználták.

Függetlenség?

Szofijusz görög miniszterelnök közölte, hogy új görög külkereskedelmi szervet állítottak fel, amelynek élén amerikai igazgató áll.

9 kommunista, 7-7 szociáldemokrata és kisgazdapárti, 4 parasztpárti államtitkára lesz valószínűleg az országnak

Lapértésülések szerint a kormányküldöttség Belgrádból való hazatérése után újra megelénkül a belpolitikai élet. Pénteken megtartják a rendes heti minisztertanácsot, szombaton pedig pártközi értekezlet lesz, amelyen végleges döntést hoznak az államtitkárságok és főispánságok kérdésében. Az államtitkárságok száma alapsan csökken, 43 helyett 27 államtitkár lesz. Ebben aszámban az összes adminisztratív és politikai államtitkárok bennfoglaltatnak, de nem számít ide Vas Zoltán, a Gazdasági Főtanács főtitkára, Pesta László, a Jóváételei hivatal el-

köztatásügyi minisztérium államtitkára. Az államtitkárságok közül az MKP 9, a Szociáldemokrata és Kisgazdapárt 7-7, a Nemzeti Parasztpárt pedig négyet kap.

A Szovjetunió támogatja Palesztina kettősosztását

Az Egyesült Nemzetek Palesztina bizottságában a szovjet Fiküldött elfogadta Palesztina kettősosztására vonatkozó indítványt s támogatta a létesítendő két önálló állam közötti gazdasági egység elvét.

Hová lett ezer ürméter fa?

A nagykereskedők akcióba léptek, az erdőigazgatóság vonakodik fát adni

Feltétlenül biztosítani kell a város lakosságának faellátását

A városi közellátási bizottság ülését tartott Szendrey Sándor helyettes polgármester elnökletével. A rendkívüli ülés egyetlen tárgysorozati pontja a város tüzelőanyagellátása volt. A bizottság ülésén felmerült az a követelés, hogy

érvényesítsék a MALLERD-féle eredeti megállapodást.

Arról van szó, hogy kb. öt héttel ezelőtt az erdőigazgatóság megbízottai 1500 vagon fát ígértek a városnak, később azonban már hallani sem akarták ennek a mennyiségnek a leszállításáról. A bizottságban kialakult vélemény szerint ennek az az oka, hogy

a nagykereskedők akcióba léptek a megállapodás ellen.

Kántor László, a közellátás vezetője megismételte ezt a bejelentést, mely már a szombati ülésen is elhangzott, hogy a guthi vasút mentén 150 vagon fa van felhalmozva. Ragaszkodott ahhoz, hogy

ezt a 3000 ürmétert beosszsa a MALLERD a város rendelkezősére

annak az 1440 vagon fának a terhére, melyet az Anyag- és Árhivatal a városnak kiutalt.

Az erdőigazgatóság képviselőiben Cserai erdőtanácsos azt állította, hogy a guthi vasút mentén nem 3000, hanem csak kétezer ürméter fa van, abból 1400 ürméternyit csak 600 ürmétert tudnak a városnak biztosítani.

A bizottság élesen tiltakozott ez ellen,

hiszen éppen a szombati ülésen hangzott el ígéret arról, hogy 100 vagon fát adnak át a városnak.

Kántor László kijelentette, hogy bizalmatlan az erdőigazgatóság debreceni képviselőivel szemben, miután szóban és írásban tett ígéreteiket már többször megmásították.

A huza-vonásnak az a célja, hogy a 3000 ürméter fát eljuttassák.

Nyilván máris megindult ez az akció s ha csak kétezer ürméter fa van ott, akkor az azt jelenti, hogy a többit már elszállították. A bizottság felszólította az erdőhivatal képviselőit, hogy nyilatkozzanak arról:

hová lett a hiányzó 1000 ürméter fa?

Erre nem tudtak felvilágosítást adni. Az erdőigazgatóság képviselői

ezután hajlandóknak mutatkoztak, hogy 600 méter fát átadnak, de csak akkor, ha a város intézkedik, hogy azt a guthi vasúton be lehessen szállítani és a 600 méter fa felét felelősségben puhafában akarják adni. (Ezt a közellátás vezetője nem volt hajlandó elfogadni.) Kérték a várost: használnak oda, hogy a fakitermelés menete meggyorsuljon, mert a város szükségleteit az újonnan kitermelt fából tudják csak biztosítani. Felhívták a figyelmet arra, hogy

egy budapesti vállalkozó 8-10 ezer méter tuskót termeltet ki jelenleg

s ezt is be lehet állítani a közellátás szolgálatába.

Az erdőigazgatóság huza-vonása semmiképp sem szolgálja a város közönségének javát. Október közepén vagyunk s a MALLERD ismét elhárítja magát, hogy a város faellátásához komoly mennyiséggel hozzájáruljon. Szombaton már 100 vagon fát ígértek, most ismét 30 vagonról beszélnek s ezt akarják tárgyalási alapul elfogadtatni. A városnak és a közellátásnak minden el kell követnie, hogy a debreceni erdőigazgatóság feladja eddigi különös magatartását!

Percenként 6 köbméter vizet fog adni az új hortobágyi öntözőcsatorna szivattyúháza

A Hortobágyon járt Lampi Hugó, az öntözési hivatal elnöke és Ábrahám András, az Alsószabolcs-Hajdúvidéki Armentesítő Társulat vezetője. Megtekintették a Tiszakeszkenél építendő öntözőcsatorna munkálatait. A csatorna a Hortobágy öntözését lesz hivatva szolgálni. A látogatók megállapították, hogy a Tisza alacsony vízjárása következtében a halastavak öntözését szolgáló csatorna szivattyútelepe 2 méterrel a víz felett legyen. Az új csatornát ennek figyelembe vételével építik, úgyhogy bármilyen alacsony vízjárás is a Tisza, nem fenyeget majd hasonló veszedelem.

Megállapítandó különben, hogy ilyen alacsony a vízjárás emberemlékezet óta nem volt aminek magyarázata az ideiglenes keves csapadék.

Az újonnan építendő öntözőcsatorna szivattyúháza egyébként percenként 6 köbméter vizet lesz képes adni, szemben a halastavak öntözésére szolgáló csatornával, mely csak két köbméter vizet ad.

Aranykalászos gazdák kiállítása Ondódon

Az aranykalászos gazdák nagy-szabású bemutató kiállítását rendezték, terményeket raktak ki és állatokat hajtottak fel. Résztvevő a kiállításon a Tiszántúli Földművelési Tanács is s megjelent a Debreceni Szabadművelődési Felügyelőség részéről dr. Balogh László, valamint a város részéről Nagy Zoltán. A kiállításon néhány elsőrangú állatot is bemutatottak. A Szabadművelődési Felügyelőség mintegy hatszáz könyvet osztott szét a gazdáknak jutalomként.

Bemutatták a cipészeknek a „szakosztály lányát”

A cipésziparosok valameennyi debreceni testület közül egyedül bizonyultak a legmegértőbbeknek a szegénysorsú munkás, és parasztszármazású kollégiumi hallgatók irányában. Vállalták egy cipésziparos gyermekének taníttatását az idén meginduló népi leánykollégium növendékéi közül. Az egyik nádudvari cipésmester leányára esett a választás. Szombaton este barátságos hangulatú családi összejövetel keretében mutatták be a kis Varga Erzsébetet.

Ezen az estén ünnepezték a cipészdiplárda érdemes karnagyát, Sziklai Edét is, aki 20 évvel ezelőtt kezdte meg pályafutását és miní kétkezi iparos maga is a dolgozó kisemberek közé tartozik. A Kossuth-dalkör tagjai díszes szivarral tett kosárral lepték meg a népszerű karnagyot.

Biztosítsák az olcsó olajat a szegényeknek!

Lejebb kell szállítani a zsír árát

A napokban megjelent a közellátásiügyi minisztérium rendelete, melynek értelmében az olaj legmagasabb ára az egész ország területén kilonként 5.40, literenként pedig 4.90. A fínomított olaj árát 6.30, illetve 5.20-ban állapítja meg a rendelet.

A rendelet hatására a piacon hétfőn elűnt az olaj.

Eddig 7-8 forintos árrban bőven lehetett vásárolni, most azonban valóságos sorba kell állni, hogy egy kis olajhoz hozzájussanak a háziasszonyok.

Az olaj elűnéséhez minden-

esetre hozzájárult az is, hogy míg a napraforgó ára tavaly óta emelkedett, addig az olajé nem változott lényegesen. Tény az is, hogy a 24 forintos zsírárhoz képest az olaj maximális ára rendkívül alacsony.

A hivatalos álláspont szerint a köztét gazdálkodás fokozatos bevezetésével biztosítani kell azt, hogy

a szegényebb néprétegek olcsó áron jussanak az olajhoz.

Feltétlenül meg kell akadályozni, hogy az olajárakat felemeljék. Ugyanakkor lehetetlen az az álláspont, hogy az élősertés kilogrammonként 9 forint addig

a zsír változatlanul 24 forinton áll.

Káldor Elza, az árfelelőselet vezetője ártit a henteszakosztály vezetőségéhez s erre való hivatkozással október 18-ig új kalkulációt kért tőlük a zsír árára vonatkozólag.

Szerdán délelőtt egyébként egy asszonyokból álló csoport tiltakozott a városházán az olaj elűnése ellen s követelte, hogy

biztosítsák az olajat a szegényebb néprétegek számára

s ha az olaj árát maximálták, akkor intézkedjenek az irányban is, hogy az elérhetően magas zsírárak is lecsökkenjenek.

Nyolchónapi börtönt kapott a kabai malmos büntőrsza

Tegnap tartotta meg a tárgyalást a törvényszék a kabai malmos egyik vezetőjének, Román Istvának ügyében. Mint ismeretes, a malmos nagykereskedésű feketézési ügyének főszereplője, a malmos volt bérlelője, Bérés József megszökött. Büntetését, Román Istvánt azzal vádolta a törvényszék, hogy

terményt rejtgetett, engedély nélkül örölt, az örölést 8 forint helyett 20 forintot kért és 12 százalék helyett 20 százalékot. Tekintve, hogy a büncselekmény legnagyobb részét Bérés követte el, Román Istvánt a törvényszék nyolchónapi börtönrre ítélte.

„SOKAT GONDOLOK MAGÁRA, TEGNAP SONKÁT VACSORÁZTAM”

LEVELBEN KÖSZÖNTE MEG AZ UDVARIAS TOLVAJ A LOPOTT PENZT

Marjai Imre MÁV nyugdíjas kabai lakos nagyobb mennyiségű pénzt vitt fel a napokban, amit gondatlanul kabátja zsebébe tett. Az esti órákban villamoson hazafelé tartott s a zsúfolt kocsin zsebtolvaj férközött a közelébe, aki kiemelte külső zsebéből a több száz forintot tartalmazó erszényt. A dolognak az az érdekessége, hogy másnap az elkeseredett Marjai Imrének levelet kézbesített a postás, amelyben megtalálta a színtelen táskájában volt okmányait és élelmiszertárgyait egy köszönő levél kíséretében. „Sokat gondolkodom magára, tegnap sonkát vacsorá-

zom” — volt utólagának a levél végére odavetve, melyben a tolvaj megírta, hogy a zsákmány súlyos pénzavarából mentette ki. A rendőrség megindította a nyomozást a hálás tolvaj kézrekerítésére.

Öt mázsa borsot kap Debrecen

Káldor Elza, az árfelelőselet vezetője Budapestben a közellátási minisztériumban folytatott tárgyalásokat. A minisztérium rövidesen 5 mázsa valódi borsot fog Debrecen részére kiutalni. A borsot kilonként körülbelül 60 forintos árrban vásárolhatja meg a közönség.

Ne legyen a harmadik emeleten a hadigondozottak ügyosztálya!

Beszerezési csoportot alakít a debreceni HONSZ

A hadigondozottak problémája egyik legsúlyosabb kérdése demokráciánkban, miután az elmúlt háború még a régi járadékosokat is itt találta. Az amúgy is súlyos gazdasági nehézséggel küzdő országnak tehát két háború rokkantjait, özvegyeit és árváit kell eltartani. Számot kell vetnünk ezzel a ténnyel és nem szabad megfeledkeznünk arról, hogy a hadigondozottak helyzetének javítása szervezeti összefüggésben az egész magyar gazdasági élet megszilárdulásával. Ezentúl azonban igen sok olyan intézkedésre van még szükség, melynek orvoslását jogosan követelik azok, akik ennek a háborúnak legnagyobb veszteségeként kerültek ki és szeretnék egyszinten-céljüket maguk és családjuk számára biztosítani.

Ezt tette indokoltá, hogy a debreceni HONSZ október havi taggyűlését oly nagy számban keresték fel az érdekeltek. Hacker Kálmán elnök ismertette a helyi problémákat: a ruhanemű szétosztását, fagyénylást és az újjáépítési hozzájárulás folyósítását. Legjobb azonban az a keserű el a tago-

kat, hogy a hadigondozási ügyosztály a városháza Kossuth-utcai épületének III. emeletére helyezte, hová a rokkantak lift hiányában nem tudnak felmenni. Elvárják ezért a városot, hogy ezt az intézkedést minél előbb változtassa meg. Kitért arra is, hogy taggyűlést kívánnak egybevitni a hadigondozottak legégetőbb problémáinak megbeszélésére.

Szoboszlai Sándor volt a következő felszólaló, aki bejelentette, hogy az elnök határozott fellépésre a hatóságok a szervezeti dolgozókkal azonos eljárásban részesítik a hadigondozottakat, így a kettős árendszert bevezetésénél is. Javaslatára elhatározta a taggyűlés, hogy ez évben „néma bál” rendez, majd több hozzászólás után elfogadott a taggyűlés a tagdíjjakkal azonos mérvű ellátási állapot, melyet beszerzésekre fordítanak. Igyekedni fognak a befolyó összegből tehergépkocsit beszerezni, melyel faluról olcsóbb árut szállítanak majd a tagságnak. Végül a taggyűlés Harsányi Béla és dr. Györfi Tibor hadirokkantokat be választotta a választmányba.

Hosszú ősz lesz

VEGYEN VÁGÓ

Átlátszó Loden Ballon Vihar és

Eső kabátot

Piac-u. 33

Széchenyi-u. sarok

Abronsot

göpszj, beton és egyéb vasanyagok szállítását gyorsan eszközölöm. Muraközy vasútlel, Széchenyi-utca 55.

KÖNYVELÉSI SZAKIRODA

Vörösmarty-utca 24 szám

Telefon: 117.

Bútorszövet, roletta, matracgrádli, atri, kárpitoskellékek nagy választékban

KADAR (Wiener), Kossuth-utca 27.

